

<https://doi.org/10.30836/igs.1025-6814.2020.2.200539>

УДК 55(092)

В.І. МЕЛЬНИК, К.І. ДЕРЕВСЬКА, О.О. РАК

Національний університет «Кієво-Могилянська академія», Київ, Україна,

E-mail: der_petrenko@ukr.net

НАУКОВА ТА ПРИРОДООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНОГО ГЕОЛОГА СТАНІСЛАВА МАЛКОВСЬКОГО (до 130-річчя від дня народження)

Охарактеризовані життєвий шлях, наукова та природоохоронна діяльність видатного польського геолога Станіслава Малковського, наведені переліки його основних праць з геології та мінералогії Волині та публікацій про нього.

У 2019 р. виповнилося 130 років від дня народження видатного польського геолога, музейника і землезнавця Станіслава Малковського, діяльність якого була спрямована на розвиток геологічної науки, музейництва і збереження навколишнього середовища.

Станіслав Малковський народився 22 серпня 1889 р. у містечку Радзині Підляшським. Його батько Вацлав Малковський був писарем, захисником суду, торговцем, мати Марта Гувовська походила із знатної родини.

Після закінчення Торгової школи купецького зібрання в 1907 р. у Варшаві він вивчає фізику, хімію і математику на курсах при Польському вільному університеті.

У 1908—1914 рр. С. Малковський стає вільним слухачем на філософському факультеті Ягеллонського університету у Кракові, де вивчає петрографію і геоморфологію під керівництвом професорів Й. Морозевича, А. Вітковського, Р. Ольшевського, Й. Смоленського.

З перших років навчання займається науковою роботою, досліджує генезис низинних дюн на балтійському узбережжі Польщі; проводить хіміко-мінералогічні дослідження зразків діориту та апліту, які доставив Й. Морозевич під час експедиції на Командорських островах. Потім він розпочав роботу над андезитами Пеннін. На старших курсах молодий дослідник поєднує навчання з роботою практиканта, а невдовзі помічника асистента Інституту мінералогії та петрографії. У 1910 р. Станіслав Малковський одружується, і по закінченню університету родина переїжджає до Варшави, де молодий геолог працює керівником бюро, згодом секретарем правління секції та курсів для дорослих при Варшавському громадському комітеті. До початку Першої світової війни він опублікував свої перші твори: «Wydmy piaszczyste okolic Sadownego» (1913) «O trzeciorzędowym dyorycie kwarcowo-amfibolowym i towarzyszących mu żyłach aplitowych» (1913).

Цитування: Мельник В.І., Деревська К.І., Рак О.О. Наукова та природоохоронна діяльність видатного геолога Станіслава Малковського (до 130-річчя від дня народження). *Геологічний журнал*. 2020. № 2 (371). С. 63—69. <https://doi.org/10.30836/igs.1025-6814.2020.2.200539>

Citation: Melnyk V.I., Derevska K.I., Rak O.O. 2020. Scientific and environment-protection activities of outstanding geologist Stanislav Malkovsky (on the 130th Anniversary). *Geological Journal (Ukraine)*, No. 2 (371), pp. 63—69. <https://doi.org/10.30836/igs.1025-6814.2020.2.200539>

Станіслав Малковський
Stanislav Malkovsky

З 1916 до 1921 р. Станіслав Малковський — асистент мінералогічного кабінету Варшавського наукового товариства, де під керівництвом професора Станіслава Й. Тугута оволодіває методом гідротермального синтезу; проводить дослідження з отримання льоду в колоїдному стані; вивчає методи виявлення тонких частин золота та розробляє оригінальний метод виготовлення шліфів дрібних зерен; проводить інвентаризацію багатого інструментарію мінералогічного та петрографічного кабінету Варшавського університету.

У 1918 р. Станіслав Малковський був призваний на військову службу. Як рядовий піхотного полку брав участь у битві за Львів, а в січні 1919 р. був звільнений в запас.

Наукова та викладацька діяльність

В 1921—1934 рр. С. Малковський як науковий співробітник Державного геологічного інституту (Państwowy Instytut Geologiczny) у Варшаві проводить дослідження на широких просторах Польських земель. Науковець вивчає вулканічні породи Пеннінських гір; кристалічні породи Українського щита; осадові породи Волинського Полісся; геологічну будову і мінералогію вулканітів долини р. Горинь; карбонатну мінералізацію у сарматських пісках міоцену поблизу м. Рівне, а також досліджує найдавніші гірські пасма Польщі — Свентокшицькі гори.

Науковим доробком С. Малковського є близько 150 наукових робіт. Польський дослідник-

геолог серію своїх наукових праць присвячує базальтам західної окраїни Східноєвропейської платформи (див. бібліографію). Він виявляє невідомі раніше виходи базальтів біля с. Великий Мидськ і описує їх поширення у басейні р. Горинь. Вчений виділяє ряд родовищ базальтів, надає їх детальну характеристику та описує мінерали, які були виявлені у вулканогенній формації: малахіт, азурит, кварц, барит тощо. Поблизу с. Великий Мидськ у базальтовому кар'єрі польський геолог відкриває прояви самородної міді і визначає пов'язану з ними мінералізацію. Він тісно співпрацює із знаним польським геологом професором Станіславом Й. Тугутом, який мав наукові контакти з В.І. Вернадським. С.Й. Тугут винайшов і описав новий мінерал «яніт», що був знайдений у волинських вулканічних породах поблизу с. Янова Долина. Яніт є сумішшю селадоніту, нонтроніту та опалу.

Важливим аспектом геологічних досліджень Станіслава Малковського стало вивчення каолінових покладів Волині. Він виявив і описав 19 місцезнаходжень каолінових глин у межах Волинського масиву і пов'язав їх генезис із гіпергенезом кристалічних порід, визначав потужність відкладів каолінів та запаси глин. Свої напрацювання в галузі геології Волині Станіслав Малковський узагальнив у статті «Z geologii Wołynia» (1931).

Цікавим є факт щодо знахідок С. Малковським залишків давнього мідного видобутку в урочищі Дубняк поблизу с. Великий Мидськ. Як відомо, у Поліссі прояви базальтів і самородної міді були відомі з XVIII ст., а топонім с. Великий Мидськ походить саме від давнього мідного промислу.

Не залишає Станіслав Малковський педагогічну діяльність, продовжуючи викладати мінералогію та петрографію в Польському вільному університеті. У червні 1934 р. його призначають професором мінералогії та петрографії університету імені Стефана Баторія у м. Вільно (Uniwersytet Stefana Batorego), у якому навчання проводиться польською мовою.

Під час Другої світової війни Малковський виїздить до Варшави. У 1944 р. вченого було затримано і переміщено до концентраційного табору Заксенгаузен, в якому він утримувався до 1945 р.

У післявоєнні роки С. Малковський узагальнює результати своїх багаторічних досліджень

Рис. 1. Музей Землі, м. Варшава, Польща

Fig. 1. Museum of the Earth in Warsaw, Poland

вулканітів Волинського Полісся і стає членом Варшавського наукового товариства. У 1951 р. опубліковує монографію про прояви вулканізму на Волинському Поліссі, яку високо оцінив видатний український мінералог Євген Лазаренко (Małkowski S. O przejawach wulkanizmu między masywem Wolyńsko-Ukraińskim i walem Kujawsko-Pomorskim. *Acta Geologica*. 1951).

Станіслав Малковський — автор першої узагальнюючої праці про Волинський (Поліський) масив Українського щита. Він дав вичерпну характеристику тектоніки, геоморфології, стратиграфії та петрографії цього масиву. Сам термін «масив» був запропонований ним замість вживаного раніше у цьому сенсі терміну «плита». Вчений вперше порівняв кристалічні породи Українського та Балтійського щитів, здійснивши з цією метою геологічні дослідження у Фінляндії.

Станіслав Малковський починаючи з 1913 р. був членом багатьох наукових організацій та товариств Польщі. За свою працю та видатні здобутки професор Малковський у серпні 1946 р. отримує Золотий хрест за заслуги, а в 1956 р. — Командирський хрест ордена Відродження Польщі.

Музейна діяльність

Поряд з науковою діяльністю С. Малковський приділяє багато часу питанням музеєлогії і музейній роботі, особливо природничої музеєлогії та створенню геологічного музею. З 1920 р. Малковський працював у тимчасовій музейній

комісії, а з 1922 по 1925 р. у Варшавській музейній краєзнавчій раді. У 1922 р. розробив і представив концепцію майбутнього Музею Землі у праці «Про керівні ідеї Музею Землі», яка пізніше стала у нагоді (Małkowski S. O ideach przewodnich Muzeum Ziemi. *Ziemia*. 1922. S. 205—210). Малковський виступає за «живий» відкритий музей. Він наполягає на тому, що музей повинен дати огляд справжньої науки і стати засобом навчання. Музей, на його думку, є важливішим за найкращий написаний підручник тому, що сфера застосування його та вплив на почуття людини набагато ширші і глибші (Małkowski S. Kilka uwag o potrzebie popularyzacji wiedzy i o polskim muzeum ziemi. *Nauka Polska*. 1919. T. 2. S. 70—76). Великий музейник вказував, що музеї дають картину Землі та її будови, відтворюють її історію, проводять людську думку у надзвичайно далекі епохи, що формують обличчя земної кулі. На думку професора Малковського, музей повинен об'єднувати дві дії і дотримуватися їх гармонійного виконання: а) популяризації та поширення ідеї науки; б) постійної наукової роботи.

У 1925 р. Товариством універсальних регіональних університетів Станіславу Малковському запропоновано розробити концепцію видання, яке присвячене питанням регіональних музеїв. У 1928 р. з'являється перший том «Обласної бібліотеки» — «Регіональні музеї» за редакцією Малковського. Наприкінці 1927 р. вчений отримує пропозицію від Міністерства сільського господарства та розвитку сільських

Рис. 2. Виходи базальтів у кар'єрі, с. Базальтове
Fig. 2. Basalt outcrop in the quarry, Basaltove village

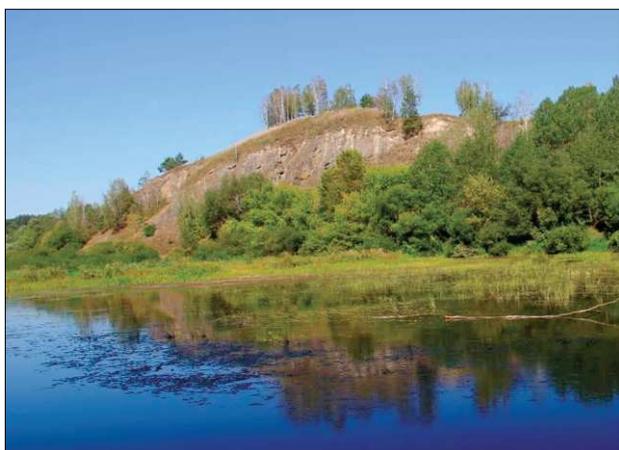

Рис. 3. Виходи кристалічних порід Українського щита на берегах р. Случ
Fig. 3. Outcrop of the Ukrainian Shield crystalline rocks on the bank of river Sluch

Рис. 4. Азалія понтійська (рододендрон жовтий — *Rhododendron luteum* Sweet)
Fig. 4. Azalea Pontic (yellow rhododendron — *Rhododendron luteum* Sweet)

районів Польщі надати інформацію про стан природи і музеїв-пам'яток та розробити проект плану їх організації і розвитку. У 1928—1929 рр. він збирає матеріали та відвідує ряд польських музеїв. Результатом цієї роботи стає опублікована у 1930 р. праця «Про питання польської природничої та краєзнавчої музеєлогії».

У 1932 р. за ініціативи дослідника засновується Товариство Музею Землі у Варшаві, а у 1938 р. він стає президентом цього Товариства. Станіслав Малковський засновує і редагує наукові часописи «Slurżbe Nauce» (1932) та «Wiadomości museum Ziemi» (1938).

В післявоєнні роки С. Малковський реалізує свою ідею щодо створення Музею Землі і в 1948 р. стає його першим директором (рис. 1). У 1949 р. він організує у Музеї відділ мінералогії та петрографії, одним з найголовніших завдань якого стає дослідження процесів вулканізму та його продуктів на території Волинського Полісся. В цей час професор Малковський опрацьовує зібрані на Волині в довоєнні роки геологічні та мінералого-петрографічні колекції. Активно проводить геологічні дослідження у Чехословаччині, Фінляндії, Франції, Італії.

У 1950 р. за станом здоров'я вчений припиняє керівництво Музеєм, проте продовжує очолювати кабінет історії геологічних наук при Музеї Землі та сектор пам'яток природи. У 1952 р. бере участь у 19-й сесії Міжнародного геологічного конгресу в Алжирі.

Варто зазначити, що результати геологічних та мінералого-петрографічних досліджень Станіслава Малковського щодо вулканогенної формації і на сьогодні є затребуваними і використовуються сучасними українськими геологами.

Природоохоронна діяльність

В 1926 р. Станіслав Малковський виступив із доповіддю «У справі охорони пам'яток неорганічної природи» на вченій раді Геологічного інституту у Варшаві. Він вказав на необхідність інвентаризації та охорони пам'яток природи як найважливіший аспект діяльності геологів. З того часу вчений та його учні постійно відбирали та рекомендували для охорони унікальні геологічні об'єкти, значна частина з яких розміщена на території Волинського Полісся.

Можна впевнено сказати, що Малковський є фундатором охорони геологічного різноманіття Волинського Полісся. Особливу увагу вчений приділяв унікальним геологічним об'єктам Костопільського повіту (нинішні Костопільський та Березнівський райони Рівненської області). У своїх геологічних описах дослідник вказував на необхідність бережного ставлення до виходів на поверхню базальтових стовпів у відпрацьованих кар'єрах (рис. 2) і вперше запропонував створити геологічні пам'ятки природи в старих каменоломнях Янової Долини і Берестовця та охороняти їх як пам'ятки природи. С. Малковський писав, що старі каменоломні понад Горинню з величними дубами та смугою лісу понад луками вздовж Горині мають бути предметом особливого піклування як один із найчарівніших закутків Волині.

Дослідник вказує на необхідність збереження в первісному вигляді ландшафтів унікального урочища в каньйоні р. Случ, де на поверхню виходять кристалічні породи і зростають унікальні для Полісся види рослин, такі як азалія понтійська (рододендрон жовтий — *Rhododendron luteum* Sweet) (рис. 3, 4). С. Малковський зазначає, що Костопільський повіт заслуговує на свій національний парк, подібний до Йеллоустоунського.

Видатний польський ботанік, ректор Ягеллонського університету у 1936—1938 рр. і відомий діяч у галузі охорони природи Польщі Владислав Шафер високо оцінив природоохоронну діяльність Станіслава Малковського: «Заслуги професора Малковського для охорони природи Польщі в цілому і особливо для охорони неорганічної природи такі значні і важливі, як ні в кого з інших польських природознавців».

Останні роки життя

З 1957 р. професор С. Малковський обіймає посаду президента Польського товариства лю-

бителів наук про Землю. В 1959 р. польський вчений виходить на пенсію, однак продовжує працювати у Товаристві.

Відомий науковець і музейник помер 21 грудня 1962 р. і був похований на Повонзківському цвинтарі у Варшаві.

Наукова діяльність відомого професора, геолога, природознавця і музейника була багатогранною. Станіслав Малковський займався розвитком геологічної науки, музеєлогії, охороною пам'яток неживої природи, популяризацією наук про Землю, створенням та редагуванням наукових видань у геологічній галузі, а також навчанням та вдосконаленням академічних кадрів.

Ім'я професора С. Малковського було присвоєно геологічному резервату Фуледський Ріг біля м. Гіжицьк у Польщі. Це гідний пам'ятник видатному вченому і природоохоронцю.

В наш час за дороговказом професора Малковського створено геологічний заказник «Базальтові стовпи» та Надслучанський регіональний ландшафтний парк. Геологічний заказник «Базальтові стовпи» створено у 1972 р., площа його 0,8 га. Об'єктом охорони виступають базальтові стовпи шестигранної форми висотою близько 30 м, що протягуються вертикальною стінкою на 250 м. Надслучанський регіональний ландшафтний парк, площею 17 271 га, створено у 2000 р., інша його назва «Надслучанська Швейцарія».

Сучасним природоохоронцям Полісся вкрай необхідно втілити в життя ідею Станіслава Малковського щодо створення тут національного природного парку, відкрити краєзнавчий музей і закласти екологічні маршрути краєзнавчого, ботанічного і геологічного спрямування. Така природоохоронна діяльність сприятиме екологічному вихованню, поширенню геологічних знань, а також науковому, економічному у культурному розвитку регіону.

БІБЛІОГРАФІЯ СТАНІСЛАВА МАЛКОВСЬКОГО З ГЕОЛОГІЇ ТА МІНЕРАЛОГІЇ ВОЛИНИ

- Sprawozdanie z badań geologicznych bazaltów okolic Berestowca, Pódłużnego i Policy na Wołyniu. *Posiedz. nauk. PIG*, № 5: 1923, s. 18–19.
- Ob ochronie pomników przyrody nieożywionej w Polsce. W: *Poradnik dla Samouków. 5. Mineralogia i petrografia...*, 1925, s. 590–598.
- O skałach krystalicznych Polesia Zahoryńskiego. *Ziemia*, № 10: 1925, s. 104–110.
- Rozmieszczenie i warunki występowania bazaltów w dorzeczu Horynia. *Spraw. PIG*, № 3: 1926, z. 3/4, s. 493–501.
- Sprawa ochrony zabytków przyrody nieożywionej. *Posiedz. nauk. PIG*, № 14: 1926, s. 2–3.

- Sprawozdanie z poszukiwań geologicznych, wykonywanych na obszarze masywu krystalicznego na północ od Słuczy. *Posiedz. nauk. PIG*, № 15: 1926, s. 57–59.
- Sprawozdanie z badań terenowych wykonanych w woj. wołyńskim i poleskim w roku 1926. *Posiedz. nauk. PIG*, № 16: 1927, s. 8–9.
- Cel i znaczenie ochrony zabytków przyrody nieożywionej. *Zanyt. Przyr. nieoż.*, № 1: 1928, s. 5–7.
- Nowe spostrzeżenia nad występowaniem bazaltów berestowieckich. *Posiedz. nauk. PIG*, № 19/20: 1928, s. 11–13.
- Sprawozdanie z badań, wykonanych w r. 1927 na obszarze masywu krystalicznego wołyńsko-ukraińskiego. *Posiedz. nauk. PIG*, № 21: 1928, s. 35–36.
- Sprawozdanie z badań geologicznych, dokonanych w okolicach Klesowa w r. 1928, *Posiedz. nauk. PIG*, № 24: 1929, s. 15–16.
- O skalach mieszanych (migmatytach) okolic Klesowa. *Posiedz. nauk. PIG*, № 27: 1930, s. 64–65.
- Uwagi w sprawie budowy geologicznej północnej części zachodniej strefy brzeżnej masywu wołyńsko-ukraińskiego. *Posiedz. nauk. PIG*, № 28: 1930, s. 12–14.
- O budowie przedpola masywu krystalicznego wołyńsko-ukraińskiego na Wołyniu. *Spraw. PIG*, № 6: 1931, z. 4, s. 864–904.
- Złożu miedzi rodzimej w Wielkim Mydżku na Wołyniu. *Spraw. PIG*, № 6, z. 4: 1931, s. 757–773.
- Projekt rezerwatu nad Słuczą pod Hubkowem. *Ochr. Przyr.* № 11: 1931, s. 40–44.
- Z geologii Wołynia. *Rocz. wołyń.*, № 2: 1931, s. 384–401.
- Klesów. *Ziemia*, № 23: 1933, s. 70–72.
- Korzec. *Ziemia*, № 23: 1933, s. 229–231.
- Nowe wiadomości o występowaniu miedzi w dorzeczu Horynia. *Posiedz. nauk. PIG*, № 36: 1933, s. 64–65.
- Rzut oka na dotychczasowe wyniki badań geologicznych polskiej części masywu wołyńsko-ukraińskiego i jego przedpola na Wołyniu. *Posiedz. nauk. PIG*, № 36: 1933, s. 76–78.
- W sprawie wieku bazaltów dorzecza Horynia i skał bedacych w ich spagu. *Posiedz. nauk. PIG*, № 36: 1933, s. 65–66.
- Le massif cristallin de Klesów. Varsovie, 1934 [druk.] J. Cotty ss. 13 oraz w: Congr. intern. Géorg. Varsovie, 1934. Excursion A l. Polesie et Białowieża. Varsovie, 1934, s. 44–55.
- Przyczynek do charakterystyki skał ogniwych zasadowych masywu krystalicznego na Wołyniu. *Posiedz. nauk. PIG*, № 38: 1934, s. 15–16.
- Skały krystaliczne Polski jako materiały budowlane. *Posiedz. nauk. PIG*, № 38: 1934: s. 10–15.
- Kowalski M., Małkowski S: Wiadomość o wynikach badań kaolinów na Wołyniu wykonanych w roku 1934. *Posiedz. nauk. PIG*, № 42: 1935, s. 79.
- Krystalizacji kwarcu po calcycie wśród bazaltów Janowej Doliny. *Posiedz. nauk. PIG*, № 45: 1936, s. 55.
- Sprawozdanie z badań geologicznych wykonanych na Wołyniu w roku 1935. *Posiedz. nauk. PIG*, № 45: 1936, s. 50–52.
- Nowe zdobycze wiedzy o budowie geologicznej Wołynia. *Wiad. Muzeum Ziemi* 2: 1939, № 1/2, s. 58–60.
- O niektórych bogactwach powiatu kostopolskiego. *Życie kostopol.*, № 1: 1939, s. 35–39.
- Przyczynek do charakterystyki złóż grafitu na Wołyniu. *Biul. Państw. Inst. Geol.*, № 14: 1939, s. 27–30.
- W sprawie genezy miedzi rodzimej i jej związków wśród bazaltów I ich otoczenia na Wołyniu. *Biul. Państw. Inst. Geol.*, № 14: 1939, s. 11–13.
- O przejawach wulkanizmu między masywem wołyńsko-ukraińskim I wałem kujawsko-pomorskim. *Acta geol. pol.*, № 2: 1951, s. 491–594.
- Ob chronie zabytków przyrody nieożywionej I jej zasobów. *Prz. geol.* 8: 1960, № 5, s. 241–243.

Надійшла до редакції 03.10.2019

Надійшла у ревізованій формі 17.04.2020

Прийнята 25.04.2020

ПРАЦІ ПРО ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА НАУКОВИЙ ДОРОБОК СТАНІСЛАВА МАЛКОВСЬКОГО

Лазаренко Є.К. Мінералогія вивержених комплексів Західної Волині. Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1960. 498 с.

Мельник В.І. Базальтовий край. Рівне: Овід, 2017. 84 с.

Badania petrograficzne S. Małkowskiego na Wołyniu. Red A. Łaskiewicz. (Prace Museum Ziemi). Wazszawa: Wyd-wo Geologiczne, 1971. T. 17. 180 s.

Jacubowski K. The unpublished writing of Stanislaw Malkowski on inanimate nature conservation. *Prace Museum Ziemi*. 1970. № 2/3, cz. 1. S. 186–188.

Jacubowski K. Rezerwat geologiczny imenie profesora Stanislaw Małkowskiego. *Wszechświat*. 1971. № 6. S. 159–160.

Kordymowicz J. Rozwój badań geologicznych krystalinitu Wołynia, w pracach Stanislaw Małkowskiego lat, 1922–1939. *Prace Muzeum Ziemi*. 1971. T. 17. S. 65–102.

Dangier-Kuźniázowa Surowce ceramic szlachetnej na Wołyniu w swietle badań Stanisława Małkowskiego. *Prace Muzeum Ziemi*. S. 149–180.

Łaszkiewicz A. Stanisław Malkowski 1889–1962. *Prace Museum Ziemi*. 1964. T. 7. S. 3–22.

Materiały Archiwalne z zakresu historii nauk o ziemi w zbiorach Muzeum Ziemi PAN. *Inwentarz spuścizn naukowych Część VII Maria Wąsik Materiały Stanisława Małkowskiego (1889–1962)*. Warszawa, 2010. S. 210.

Osińska W. Malkowski Stanisław. *Polski Słownik Biograficzny*. Wrocław: PWN, 1974. T. XIX/3, z. 82. S. 448–450.

Szafer W. Stanisław Malkowski 1889–1962. *Chronmy przyrodę Ojczyzna*. 1963, 2.3. S. 32–33.

Wojciechowski J. Rozwój badań bazaltów w dorzeczu Horynia. *Prace Museum Ziemi*. 1971. T. 17. S. 105–146.

Wójcki Z. Malkowski Stanisław (1889–1962). *Słownik Biologów Polskich*. Warszawa: PWN, 1987. S. 353.

Scientific and environment-protection activities of outstanding geologist Stanislav Malkovsky (on the 130th Anniversary)

V.I. Melnyk, K.I. Derevska, O.O. Rak

National University of «Kyiv-Mohyla Academy», Kyiv, Ukraine,

E-mail: der_petrenko@ukr.net

SCIENTIFIC AND ENVIRONMENT-PROTECTION ACTIVITIES
OF OUTSTANDING GEOLOGIST STANISLAV MALKOVSKY (on the 130th Anniversary)

The life course and scientific and environmental-protection activity of the prominent Polish geologist Stanisław Malkowski are described, lists of his major works on the geology and mineralogy of Volhynia and publications about him are given.

В.И. Мельник, Е.И. Деревская, А.А. Рак

Национальный университет «Киево-Могилянская академия», Киев, Украина,

E-mail: der_petrenko@ukr.net

НАУЧНАЯ И ПРИРОДООХРАННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ВЫДАЮЩЕГОСЯ ГЕОЛОГА
СТАНИСЛАВА МАЛКОВСКОГО (к 130-летию со дня рождения)

Охарактеризованы жизненный путь, научная и природоохранный деятельность выдающегося польского геолога Станислава Малковського, приведены перечни его основных работ по геологии и минералогии Волыни и публикаций о нем.